

opusdei.org

Audio knjiga „Čovjek Ville Tevere.

Josemaría Escrivá, iza zatvorenih vrata”

Objavljujemo audio knjigu
Čovjek Ville Tevere, izdanja
Palabra. Tom prilikom smo
razgovarali s njezinom
autoricom, novinarkom i
spisateljicom Pilar Urbano.

14.07.2023.

Audio knjiga - poslušajte ovdje

Pilar Urbano: „Escrivá je bio čovjek s mentalitetom sretne osobe"

Godine 1994. novinarka i spisateljica Pilar Urbano objavila je najrealističniji portret svetog Josemarije Escriva de Balaguera. Oslikan riječima desetaka bliskih svjedočanstava, *Čovjek Ville Tevere* uspio se usredotočiti na profil, povijest, život, rad, opseg, efekte, kontraste i gracioznost koja jednostavno opisuje način na koji je osnivač Opusa Dei prošao zemljom.

Gotovo trideset godina kasnije, Ediciones Palabra je ustupio prava na web stranicu Djela, kako bi te stranice pretvorio u audio knjigu. Snaga svakog pridjeva i poticaj svake radnje povezane s Urbaninim perom sada postaju zvučna *uspomena* . U svijetu Spotifyja, kaleidoskopska biografija svetog Josemarije postaje megabajtna za slušanje poput *trilera* ,

jer svetost može biti prekrasan dokumentarac ako računate na svjetla i sjene stvarnog života.

Za mlade i stare. Za njih i nas. Za one odavde i one s fizičkog i duhovnog antipoda. Za one iz Opusa Dei i za one koji nikada nisu bili u stanju stvoriti vlastitu mentalnu sliku između dodatnih svjetala ili dodatnih sjena.

Svatko tko je čitao *Čovjeka Ville Tevere* savršeno prepoznaje početak. Kamera klizi između redova improviziranog studija. Fotograf. Čovjek koji je rođen 1902., umro 1975., kanoniziran 2002. i dalje nasmijan gleda s oltara Katoličke Crkve, zračeći svjetlošću svoga života brojnim dobrim djelima koja stavljaju Boga u središte svijeta, pozira davno prije nego je Instagram postavljen u epicentar svakog koraka.

Radna soba iskusnog novinara ispred parka El Retiro. Madrid. Proljeće. Upravo je izašla nova knjiga. Te oči koje sjaje profesionalnom iluzijom. Uz ovu audioknjigu kao vješalicu, izrađujemo realno odijelo za svetog Josemaríju misleći na publiku svih generacija, ali prije svega na one koji su mladi i izvan svoje osobne iskaznice. Mladi da shvate da je život siv i da sivilo sredine *može* biti najsuprotnije prosječnosti.

Uključuju se diktafon i pitanja. Aktiviraju se geste veteranke zanata s tintom u venama. Zvuk vibrira. Rekao bih da i u Urbaninom govoru tijela postoji stručna probava čovjeka od krvi i mesa iz *Vile Tevere*. Otac. Svetac. „Escrivá povezuje. Escrivá udara. Escrivá uklanja. Escrivá oponaša nastavak... On je čovjek od akcije, s *udarcem*, s guranjem, s otporom...”. I Pilar Urbano također.

Čovjek Ville Tevere je portret svetog Josemarije koji je naslikala Pilar Urbano u maniri Caravaggia. Prozirna istina čovjeka ispričana njegovim svjetlima i sjenama. S chiaroscuroom kontrasta i središnjom točkom paradoksa, koji ima mnogo veze s vrlinom.

Josemaría Escrivá nije bio ravnodušan čovjek. Imalo je svojih vrlina i mana. Njegova dobra strana i njegova loša strana. Kako je za sebe rekao, bio je grešnik koji je jako volio Isusa Krista. Ovo je možda prvi kontrast koji je u stvarnosti paradoks koji nije proturječan sam sebi, jer svi smo mi grešnici, ali ne volimo svi jako Isusa Krista. On je.

Utemeljitelj Opusa Dei bio je itekako svjestan da je napravljen od krhke gline, gline za vrč, rekao je. To me jako veseli, jer svaki put bolje shvaćam da ću na nebu sresti mnogo sličnih: mnogo *vrčeva* i mnogo *gline*.

U *Čovjeku Ville Tevere* pokušavam prikazati svetog Josemariju na najiskreniji mogući način. Govorim o njegovoj glini i njegovoj milosti, o njegovom tijelu i njegovoj duši, o njegovim nogama na zemlji i njegovom srcu na nebu. Govorim o čovjeku, a ne o produhovljenom čovjeku. Govorim o čovjeku s njegovim karakterom koji se morao boriti sam protiv sebe. Kao i svi. Slikam aktivnog, dinamičnog, agilnog i izvršnog čovjeka koji je radio, radio i radio. I u isto vrijeme kad je to činio, molio je, molio, molio, i volio, volio, volio.

Njegov je život bio kaleidoskop svijetlih i tamnih kristala. Na primjer: živio je vrlinu siromaštva, ne kao društveni status, već kao praktičnu manifestaciju svoje slobodne nenavezanosti. Nije želio imati, jer je želio biti suštinski siromašan. Davali su mu svašta, ali pakete nije ni otvarao.

Taj slobodni stav dolazi do izražaja i na njegovim katehetskim putovanjima. Vidjeli smo ga kako govori o Bogu u susretima s tisućama ljudi na pozornicama velikih svjetskih kazališta. Suprotstavljamo veličinu njegova nastojanja i opseg njegove slobode. Također smo čuli kako je za sebe rekao da je on osoba koja je najviše slušala u Opusu Dei. Da je bio vezan za mikrofoni. Da se slobodno stavio na raspolaganje dvojici sinova svojih svećenika - čuvarima, a ne stražarima - koji su ga čuvali: Oče, evo sad; Oče, evo sad... Ova tableta, moraš učiniti ovo, pa onda ono drugo... Htio sam biti vrlo slobodan i vrlo vjeran. On je bio utemeljitelj, ali se sam predao da ga se strogo čuva, jer je znao da treba svačiju pomoć.

U polariziranom društvu, ovaj kontrast može biti pogrešno shvaćen. Mogao bi odražavati stvarnost osobe dovedene do

krajnosti. Možemo li te paradokse uokviriti u područje središnjih točaka *vrline* ?

Da, nije bio bipolaran čovjek, niti kontradiktoran. Nije bio jedan čovjek u ponedjeljak, a drugi u utorak. Ne! Ti kontrasti o kojima govorimo su *chiaroscuro* koji svjetlost čini svijetlom, bijelu bijelom i više je reljefa.

Primjer: izgradnja *Ville Tevere*, sjedišta Opusa Dei u Rimu, bila je operacija dugih jedanaest godina i mnogo milijuna ubranih između pomoći, kredita i više od jedne glavobolje i zdravstvenih problema koje je trebalo podnijeti i pravovremeno platiti radnicima. Istodobno, svjedokinja izvan Djela koja je sudjelovala u procesu njegove kanonizacije istaknula je da je bila iznenađena kako je putovao s mantijom, presvlakom i čistom

tintarnicom, u kojoj je bila sveta voda. I točka.

Isti čovjek koji je pisao po rubovima rabljenog i ultra-recikliranog papira kako bi uštedio novac, želio je da njegova djeca u Opusu Dei uvijek budu dobro nahranjena, unatoč siromaštvu. Isti onaj čovjek koji nije imao ništa, kupovao je najbolje za bogoslužje i to se posebno osjetilo nakon Drugog vatikanskog koncila - krivo protumačenog zbog novinara koji su bili ušljivi prenosioci - kada su neki slavili misu za pultom mesnice i posvetili šampanjcem. . On je bio svjestan da Bog voli raskoš i rekao je da ako zaljubljeni jedno drugom daju komade metala, željeza, drveta i kamenja, to ćemo činiti i s Bogom. Dok god se prinosi cvijeće, zlato, srebro i drago kamenje, tako ćemo častiti Boga u ovom *malom dijelu* Crkve.

Gledajući ove kontraste i sa stranicama *El hombre de Villa Tevere* kao pozadinom, idemo do specifičnih paradoksa:

Glina i milost. Tijelo i duša.

Escrivá je bio čovjek ljudske boje, kao i svi drugi. S manama, kao i svi. Bio je to čovjek koji se borio protiv svog karaktera, protiv svoje volje da razmišlja i da kritički prosuđuje... Ali bio je pošten čovjek. Tražio oprost i zahvaljivao.

Bio je čovjek koji se borio. On sam je u više navrata komentirao da voli žene i da se mora boriti da živi čistoću za ljubav Isusa Krista. Želio je slobodno biti čestit svećenik i osigurao je sredstva. I sama sam ga čula kad je govorio kako se ponekad morao savladati kako se ne bi okrenuo i pogledao kad je prolazio ulicom i prolazila bi lijepa žena. Pomno je pazio na detalje, ali naučio je ne gledati kalibracijom. Vidio bi

krhotinu, krivu sliku ili blagu paučinu, ali nije gledao kad nije želio primijetiti ono što nije želio primijetiti.

Osjetio je blato i dao je veliki značaj u svom životu snazi posvećujuće milosti. On je svoje odradio – borio se, krotio, trudio se biti poslušan... – a onda se znao neizmjereno ugodno osjećati u Božjim rukama.

Kršćanski materijalizam i nadnaravni čovjek.

Prvi put sam ga čula govoriti o kršćanskom materijalizmu u propovijedi koju je održao na kampusu Sveučilišta u Navarri u listopadu 1967. godine. Bila sam tamo i, slušajući ga, pomislila sam: Kakav hrabar momak! Na otvorenom je govorio vrlo slobodno u vrlo specifičnom kontekstu. Između ostalog, budući da je u to vrijeme u Španjolskoj vladala klerikalna klima, inzistirao je na tome da kršćanin nije

čovjek koji silazi u hram s katoličkim ili crkvenim rješenjima za probleme banke, ljekarne ili farme. U toj je homiliji skovao taj izraz „kršćanski materijalizam”, koji je bio vrlo popularan, osobito kod Francuza.

U njegovu obzoru kršćanski život ima mnogo veze s produhovljenjem materijalnog i materijaliziranjem duhovnog. Bitan primjer: u muškarcu i ženi vidio je sina ili kćer Božju. Kad je to rečeno, ne treba više govoriti. Vidio je dijete Božje bilo ono bogato, siromašno, bijelo, crno, žuto ili smeđe. Bilo prijatelj ili neprijatelj. A tko to vidi, dobro postavljen stol, urednu sobu i dobro obavljen posao vidi kao nadnaravnije. Približava se Bogu kroz duhovni tekst, ali i *chaca-chaca* jedanaestogodišnjeg rada u svojoj kući.

Escrivá je često govorio o „obrnutim smetnjama”, o „ljudskim ljubavnim pjesmama za božansko”... I govorio

je o tome, jer je to živio. Hodao je ulicama i molio se za ljude koje je susretao i tvrtke pored kojih je prolazio, da budu čisti. Bio je sposoban moliti pred tabernakulom, ali i u automobilu, vlaku ili tramvaju. Iz srca su mu pobjegle fraze poput: „Gospodine, volim te koliko i okretaji koje daju kotači ovog vozila.”

Njegov prijedlog za promicanje tog kršćanskog materijalizma imao je veze s iluzijom izgradnje Božjeg grada u gradu ljudi. A grad ljudi ponekad može biti prljav, pun ljutnje, skandalozan, korumpiran, smrdljiv, pa čak i pun mržnje. Ali tamo se mora graditi Božji grad. To je poziv Opusa Dei. Sveti Josemaría nije se povukao u pustinju, daleko od buke svijeta, kako bi se približio Bogu. Njegova ćelija bila je ulica. Smetnje stvarnog života pomogle su mu da upozna Boga. To je ono što produhovljeni materijalizam proizvodi.

Također je produhovio materijalno postavljanjem alarma koji su mu posvjestili Božju prisutnost. Pločice i natpisi po njegovoj kući: „Oduzmi mi, Gospodine, što me od tebe dijeli”, „Vrijedi, vrijedi, vrijedi”... Kad zatvara vrata ili gasi svjetlo, i to povezuje s nečim nadnaravnim. Tako je, korak po korak, stvar po stvar, njegov dan za danom bio ispunjen djelima učinjenima za ljubav prema Bogu i za ljubav prema ljudima. Sveti Josemaría je jednostavno bio sposoban okrenuti kvaku govoreći Gospodinu: „Volim te, volim te, volim te.” Pretvorio je rutinu u industriju molitve i slavljenja Boga. Živio je i naučavao da u najmanjim stvarima može biti ocean vječnosti i ljubavi prema Bogu.

Čast i humor.

Josemaría Escrivá bio je veseo, sretan i zabavan čovjek. *Pjevač* dobrog baritonskog glasa. Ljudima je bilo

lijepo uz njega, jer su se osjećali vrlo ugodno u njegovoj sjeni. Ako je jedan od njegovih sinova u Opusu Dei bio bolestan, izigravao je klauna i činio sve što je bilo potrebno da se dobro zabavi. Bio je čovjek s kultiviranim smislom za humor i očitim mentalitetom veseljaka.

Nije se žalio, a mogao je jer je bio meta mnogih. Njegov je bok bio meso mnogih uboda. Ponekad bi u svojoj molitvi pitao: „Gospodine, gdje će me danas pljuvati?” Aktualna misija nije bila bez križeva. Otvaranje prostora za Opus Dei nije bilo lako. Sveti Josemaría naišao je na puno nerazumijevanja i puno kratkovidnosti. I da je Djelo bilo elementarna i nekomPLICIRANA kršćanska karizma: što je tako stvarno, kao danas ponedjeljak. Ali mnogi nisu razumjeli ni ponedjeljak, ni utorak, ni srijedu. Bili su opsjednuti traženjem igle u plastu

sijena. Nazivali su ga čovjekom koji kvari mlade, pa čak i masonom.

Jedne noći taj veseli i dinamični čovjek više nije mogao izdržati. Na njega su pljuštali napadi i dobrih i manje dobrih momaka, a sam put je bio pun strmina. Tako je u pidžami pristupio oratoriju rezidencije u kojoj je živio, ovdje u Madridu. Stao je nekoliko metara od tabernakula i iz sveg glasa i s punim povjerenjem progovorio Bogu: „Gospodine, ako ti ne trebaš moju čast, zašto da je ja želim?" Od tog čina potpune posvećenosti, njegov osjećaj časti pretvara se u duboki smisao za humor.

Primijetite da koristi glagol "trebati". Ne kaže: „Ako ne želiš moju čast...". Osjećao se kao oruđe, a ako Bogu ne treba njegova čast, onda su sve klevete, komentirao je, „izbile na golemi iznos", kao da podvlači: Nema nikoga tko mi može oduzeti radost!.

Radost koja dolazi od spoznaje sebe kao potpunog sina Božjeg. Ta svijest da jest i da se osjeća kao dijete Božje potaknula ga je da gazi dalje. Ovo božansko sinovstvo je bitan trag koji je Bog želio zauvijek otisnuti u Opusu Dei. Ljudi Opusa Dei nisu cool, već se osjećaju kao kćeri i sinovi Stvoritelja. U idealnom slučaju, to bi trebala biti bitna osobina u životu cijele Crkve i svakog kršćanina. Pretpostavka da ima velikog Boga temeljni je kamen njegove povijesti i njegove svetosti. Od tog trenutka on je iznutra mutirao. Čovjek koji je bio u najgorim fizičkim, društvenim, ratnim, progonским, stresnim uvjetima... odjednom spoznaje i osjeća se kao dijete Božje. Budući da je bio dobar sin, postavljeni su temelji da bude i vrlo dobar otac.

Radost i kontradikcije.

Gore navedenom dodajem da je Josemaría bio čovjek koji je puno

plakao, jer je puno patio, jer je puno volio. Ali nije patio nad sobom. Ono što ga boli je brutalni udar kroz koji Crkva prolazi nakon Drugog vatikanskog sabora, koji je bio veličanstven, ali su ga uljezi krivo protumačili. Bilo je tamo čak i bogoslova koji su išli do granice, i preko granica... Mnogim velikim glavama je pao mozak, samostani su se ispraznili, sjemeništa su se čvrsto zatvorila. Šefovalo se liturgijom, ismijavalo se bogoslužje, glavna tema postala je moralna raspuštenost, širila se ravnodušnost prema Crkvi i rojile kritike na Papu... a sve je to vjernog svećenika koji ludo voli Isusa Krista rasplakalo. I također ga potaknulo na rad. I molitvu. Tako bi pri brijanju pogledao svoje lice i rekao sebi „Josemaría, bio si veseljak! Vidi kakve brazde i kakvi podočnjaci!" Ali sve ga to ne rastužuje. Služi kao poticaj za rast u njegovoj želji za svetošću. Daj više primjera i više riječi. Izgradnja

Božjeg grada u gradu ljudi uvijek je bila, jest i bit će hitan zadatak.

Svećenik i otac.

Escrivá je bio svećenik u celibatu koji je morao biti otac mnogih duša u vrijeme kada je biti svećenik bilo provokativno. I tako je vrlo brzo primijetio da njegovo svećeničko poslanje sazrijeva i napreduje, prerastajući u zvanje očinstva, s druge strane vrlo malo zaštitničko. Nije bio prepotentan otac, nego brižan i pun ljubavi. Bilo je to tako sa djecom u Djelu, ali i s ljudima tog društva u kojem je morao postaviti prve temelje svoga svećeničkog žara. Taj Madrid sa svojim prosjacima i beskućnicima, sa svojim bolesnicima, muškarcima i ženama među kojima se širila molitva za prve korake Opusa Dei, pa čak i prva zvanja za Djelo.

Od vrlo mlade dobi iskusio je duhovno očinstvo s upečatljivom

zrelošću. Smatrao je da svaki svećenik treba biti otac svojim župljanima: otac pun razumijevanja, koji zahtijeva, koji miluje, koji liječi. Jedne noći, na kraju druženja s klincima u dvadesetima u Rimu, nekolicina njih stoji u hodniku kako bi ga ispratili dok odlazi. Jednom od njih načini znak križa na čelu govoreći: „Neka te Bog blagoslovi, sine moj. I da ti prišiju gumb na košulji”. Kontrasti, uživo.

Svećenik i antiklerikalac.

Escrivá je bio antiklerikalni svećenik. Rekao je to sam, i zato što je u tom društvenom kontekstu bilo dosta klerikalizma u zraku, barem u Španjolskoj. Normalno je bilo da je svećenik uzdignut na počasna mjesta. Bio je vrlo ležeran i vrlo alergičan na privilegije. U to su vrijeme kršćani bili vrlo angažirani u crkvama i u staleškim sakristijama. Duboko je volio ulicu. Njegovo je

svećenstvo bilo jako vezano za snove i probleme suvremenika. Nije ga zanimala svećenička karijera. *Želio je biti ćelavi svećenik.*

Bio je nepokolebljivi branitelj slobode građanskih stvari i pobornik toga da svećenici ne zapovijedaju, nego služe. Escrivin *antiklerikalizam* bio je važan u to vrijeme. Sada nije više toliko, jer sada je dobar dio svijeta antiklerikalan, ali iz neprijateljstva.

Celibat i kanonizacija braka.

Josemaría Escrivá bio je dječak iz Barbastra, sin trgovca. Kad je razmišljao o tome da bude svećenik, kada je razmatrao Božji poziv, njegova je želja bila da bude oruđe. Za sebe je rekao da je „nesposoban i gluh" instrument. Ali ne, bio je koristan i vrlo poslušan. U svakom slučaju, bio je to dobar instrument.

U to vrijeme u samoj Crkvi bilo je prvorazrednih i drugorazrednih kršćana. Oni koji nisu bili svećenici ili časne sestre morali su se zadovoljiti time da se spašavaju kao da se drže za komad drveta. Karizma koju je Bog stavio u njegovu dušu podsjetila nas je da svi možemo biti sveti: samci i vjenčani, muškarci i žene, svejedno s kojeg mjesta dolazili. Pošteni vinogradar, operni pjevač, toreador, liječnik, učitelj, čistač ulica, domaćica. Svetost je bila za bogate markize i za siromašne ljude. Pa i za novinare, dobre novinare, one koji govore i prenose istinu...

Escrivá je podsjetio svijet da svi možemo biti prvorazredni kršćani s težnjama za svetošću, a da ne moramo cijeli dan provoditi u pobožnom krugu. Zato u Opus Dei svi stanemo: od stotinu duša, nas zanima svih sto. Jer „Bog hoće da se svi spase i dođu do spoznaje istine“.

Kako je moguće da put svetosti postane meta kritika, čak i unutar Crkve? Možda postoje oni koji su mislili da je poruka koju je Bog želio ponovno proširiti s Djelom bila ambiciozna, a također može biti da neki ljudi u Opusu Dei nisu bili uzorni. Djelo je put otvoreno svima koji imaju ovaj specifični poziv, koje život čini sretnim, makar bio i zahtjevan. Ali Bog ne dopušta da bude nadmašen u velikodušnosti.

Razlika između osobe iz Opusa Dei i isusovca, karmelićanina ili benediktinca je u tome što oni postaju sveci odvojeni od svijeta, poput nekoga tko se povlači u pustinju, i karizme koje se Bog želio dati svetom Josemaríji, koja ima mnogo veze s karizmom prvih kršćana, vrti se oko čuda pronalaska Boga u stvarima našeg života, usred svijeta. U hramu i na poslu. U sakramentima i u obitelji. Bez

pustinja! Ulica i točka! Svijet bez granica!

Escrivá je tretirao Boga iznutra i izvana. Išao je cestama Italije pozdravljajući tabernakule naviještene zvonicima, ali prije svega razgovarao je s njim kao s gostom kojega je nosio u sebi. Ide mu to iznutra, ali ga smatra i vanjskim gledateljem, i to ne okom Big Brothera, niti čuvarom, već gledateljem koji uživa u onome što radi njegov sin Josemaría.

Osjećao se da ga gleda, smiješi mu se, da mu plješće ili da ga gledatelj ne odobrava. To je Božja prisutnost: živjeti iznutra i izvana znajući da je Bog vrlo blizu. Toliko blizu da je stanovnik unutar vlastite biti.

Escrivá se nikada nije osjećao sam, jer je bio svjestan da u sebi nosi samo Trojstvo. U svoj toj pozadini objašnjava se njegov celibat u ljubavi.

U to vrijeme - govorimo o 30-im godinama prošlog stoljeća, ne tako davno... - nije bilo lako biti u braku i težiti svetosti. Duboko u sebi, ti su muškarci i žene bili potaknuti da ispune svoju bračnu dužnost, da slijede zapovijedi Božjeg zakona, da poste u korizmi i malo više. Da su htjeli više rasti iznutra, postali bi fratri. A ne. Bog, preko Opusa Dei, osvježava Crkvu da osoba u braku može i treba biti najsvetija. Da mora živjeti prema onome što se očekuje od Božjeg djeteta koje raste u vrlinama, smanjuje se u manama, bori se unutar sebe i napreduje u poistovjećivanju s Kristom, kao i svaka druga osoba u celibatu. Sveti Izidor i sveti Toma More su to i prije vrlo dobro razumjeli. Njihovi poslovi, njihove žene, njihovi principi, njihove borbe i njihova dobra djela dovela su ih do oltara kao oženjene muškarce. Brak je veliki sakrament, toliko velik da Krist ima svoju ženu u Crkvi. Crkva ima muža i mora biti

ravnopravna s mužem, jer muž je više nego dovoljan.

Gospodin je blagoslovio brak s obje ruke. Sveti Josemaría također, i dodao: „Jer nemam četiri...". Slijedeći Božje nadahnuće, utemeljitelj Opusa Dei pomogao je skinuti prašinu s izvorne ideje: da je brak također put do specifične i konkretne svetosti. Iako je bio u celibatu, promicao je latentnu istinu u svijetu: da je brak put u nebo koji obasjava živote mnogih ljudi.

Idealizam i realizam.

Od 1928. sveti je Josemaría bio jasan da je njegova misija stvoriti Opus Dei na zemlji. I također je bio vrlo jasan oko nečega što je često ponavljao: „Ja nisam utemeljitelj ničega, jer Djelo nije djelo Escriva, nego Božje". Ideal je vrlo visok i opravdava svu odvažnost njegova života i mnogih ljudi koji su živjeli i radili ruku pod ruku s njim. Znao je da Bog želi da

Opus Dei postane stvarnost na pet kontinentata, i, iako je svakodnevno vidio poteškoće, osvojio je svijet kao juriš. U njegovoj logici djelovanja prevladava Božja logika, iako on živi nogama na zemlji, a srcem na nebu.

Profesionalna elita i društvene periferije.

U Opusu Dei, komentirao je Escrivá, „postoji samo jedan lonac" iz kojeg se hrane sva njegova djeca. Bogati, siromašni. Kao i u Crkvi, sastav vjernika također odražava sociodramu našeg vremena i normalno je da se oslikava kao piramida u kojoj je vrlo malo bogatih ljudi, vrlo malo elite, a velika baza ljudi skromnog imetka. Obje stvarnosti također koegzistiraju u Opusu Dei. No, njih dvoje se hrane istim "durenjem", jer, kako je rekao, "imam zdravu obitelj" koja jede i pije iz iste duhovnosti. Jedno durenje: za elite i za zbor.

Villa Tevere i Vallecas.

Pavao VI dobro je razumio Opus Dei, jer prvi koji mu je to otišao objasniti bio je Álvaro del Portillo - danas blaženi - prije nego što je postao svećenik, u odori građevinskog inženjera. Papi je od početka palo u oči da je karizma usmjerena na civile i laike, iako su dijecezanski svećenici također dio Djela. Ali Pavao VI je razumio da se Djelo ne vrti oko klera, već među običnim ljudima koji su se posvetili kroz posao koji su obavljali najbolje što su mogli. Činjenica je da je upravo on potaknuo Escrivu da podigne kuću – i to „veliku kuću“ – u Rimu. I to jest. U zgradi koja je bila mađarsko veleposlanstvo, i to bez ikakva novčića, nakon više od jedanaest godina rada i pomoći brojnih tadašnjih sinova i kćeri, izgrađena je *Villa Tevere*. Bez ukrasa. Sa vrlo posebnom aromom napravljenom kod kuće i ručno. I,

ujedno, odražavajući sve ono što sjedište institucije poput Djela treba manifestirati. Njezino ime ima veze s činjenicom da rijeka Tiber teče relativno blizu.

U isto vrijeme, oko 1960-ih, počle su promjene i u jednom području Madrida koje je promijenilo ime u Vallecas. Sada je to područje u nastajanju, ali tada je to bio rubni kutak. Tamo su, također potaknuti svetim Josemaríjom, neki od Djela i drugi ljudi počeli osnivati stambene zadruge za siromašne ljude, promičući i poboljšavajući kvalitetu života, jer oni dolje ne moraju uvijek biti dolje. Tajamarska škola građena je znojem mnogih ljudi. A tu su i škole Senara i Los Tilos. I župa San Alberto Magno, i neke druge inicijative ljudi iz Djela i prijatelja koje su poslužile revitalizaciji susjedstva.

U 60-ima nije bilo novca za *Villu Tevere* i za Vallecas. Ali i jedno i drugo je bilo gotovo. Iako ste morali birati između lošeg ručka ili loše večere, muškarci i žene Opusa Dei u to su vrijeme činili čuda svojom velikodušnošću.

Čvrsta stijena i srce oca-majke.

Utemeljitelj Opusa Dei bio je zahtjevna osoba sa svojom svetošću i svetošću ljudi koje je volio, te vrlo drag, posebno onima koji su mu bili bliski. Nije on bio upravitelj. Bio je otac sa srcem koje se očitovalo osobito pred bolesnicima.

Opus Dei i posao koji obavljaju muškarci i žene.

Opus Dei je božanska stvarnost koju su stvorili Carmen, Antonio, Juan, razni bračni partneri i njihovi nećaci. Obični i jednostavni ljudi. S vrlinama i manama. Općenito, čine ga ljudi koji žele biti vjerni svome pozivu i

karizmi svetosti usred svijeta: *nel bel mezzo della strada* . I u dobru i u zlu. Možemo dati dobar ili loš primjer. Mi nismo Presveto Trojstvo.

Za ovu karizmu Crkve, od početka, Bogu su potrebna zvanja, ali ne da podižu više kuća Opusa Dei, nego da budu sveci. Ovo nas također podsjeća na prve kršćane i na skupinu učenika koja je okruživala Isusa: jedanaest i jedan izdajica, plus žene koje su uzburkale svijet viješću o uskrsnuću.

Crkvu od početka čine muškarci i žene. Važno je da znamo da Duh Sveti, koji je posvećuje, nije ni golub, ni plamen ognjeni, ni trut... To je ljubav sjedinjenja između Oca i Sina. To je utjelovljena strast. Kršćanin mora zračiti tom strašću, jer bez strasti imamo samo churro kojim ne možemo prodirati. Strast je želja da se nema drugog cilja osim neba.

Da, neke žene i muškarci iz Opusa Dei na kraju su se pokazali krivo. Jer

nisu bili samozahvatljivi. Jer nisu bili od molitve. Jer nisu bili zaljubljeni u Isusa Krista. Iz bilo kojeg razloga. Biti dio Opusa Dei, kao i biti koherentan kršćanin vjieran Crkvi, stvar je ljubavi. U ljubavi uvijek možeš rasti više, i više, i više... U nebu ćemo nastaviti voljeti sve više i više. Nebo će biti ludo od ljubavi, ali *trening* je tu. Josemaría Escrivá prošao je kroz Zemlju obučavajući se za Božji zagrljaj. Ovako je vidio smrt.

Smrt 1975. i transcendencija njegove ostavštine 2023.

Josemaría je imao jasnu sudbinu od vremena kada se rodio: sijanje duhovnosti koja pomaže mnogim ljudima da odu u nebo kao sveci, nakon što su bili sretni na zemlji. Ostavština nije njegova, nego Božja. Svi smo mi vječna misao o Bogu, čak i nakon smrti, jer Bog je besmrtnan.

Escrivá nam je ostavio u nasljeđe način ljubavi prema Bogu:

duhovnost, rekla bih, s pomakom. Ljudi Opusa Dei nisu ljudi s *prie-dieu* u svojim domovima. Mi smo obični i vrijedni ljudi.

Fanovi i *hejteri*.

Utemeljitelj Opusa Dei često je ponavljao da je njegova stvar sakriti se i nestati: „Neka samo Isus svijetli!” Nije želio spektakl, ni odjeke društva, ni sujete, ni hvalospjeve. Izašao je na pozornice mnogih svjetskih metropola kako bi širio svoju ljubav prema Crkvi i govorio istine, osobito nakon Drugog vatikanskog koncila, kada je bilo mnogo glupih pasa koji su šutjeli i tolerirali zlouporabe nauka i nisu objašnjavali. Pratila sam ga na jednoj od tih "turneja" u kojoj se dao u potpunosti i osjećao se plaćenim kada su ti otvoreni razgovori nekoga potaknuli na približavanje Isusu i ljudima. Ta su kazališta i te saborske dvorane bile ispunjene obožavateljima i

promatračima, a mnogi su ljudi otišli potaknuti milošću, jer im je Josemaría govorio kao Božji čovjek. S tih okupljanja neki su išli direktno u ispovjedaonicu, ili na vjenčanje, ili na krštenje djece. Iskrene riječi Escrivá-instrumenta stvarale su promjene, jer su nosile Božju milost.

Svojim vrlinama i manama bio je čovjek koji je nastojao nasljedovati Isusa Krista. U očinstvu se otvorio, a ta umiljata, istinita i iskrena blizina širila je snažnu viziju dobra. Bio je dobar otac jer je bio dobar sin.

Bilo je ljudi koji nisu htjeli da bude proglašen svetim 2002. godine, jer je to značilo proglašenje svetim utemeljitelja Opusa Dei. U životu je primio mnoge napade i osjetio je u svom tijelu odlučnost nekih ljudi da unište Djelo. Ti bodeži na njegovu srcu nisu ga doveli do tuge ili pritužbe, nego do toga da više ovisi o Bogu i Djevici.

Djelo je imalo neprijatelje. Moj dojam je da su oni neprijatelji koji nisu našli nikakvo neprijateljstvo s ove strane bili zavidni muškarci i žene. Ako želiš karizmu, traži je od Boga! Ako želiš biti svetac, imaj slobode i hrabrosti! Ako želiš imati sjajne darove i ljudske vrline, zaljubi se u Isusa Krista! Tko te sprječava? Bog želi da se svetost širi. Ne znam kakvog smisla ima zavist što je više svetaca i više dobrih ljudi.

Kad je počeo proces kanonizacije svetog Josemarije, krenula je torpedna kampanja, iako je kauza imala ne znam koliko potpisa u korist ne znam koliko kardinala iz cijelog svijeta. Neki ljudi koji su bili u Djelu i na kraju napustili svoju vjeru rekli su mnogo laži. Čekala sam da proces završi kako bih počela pisati *Čovjeka Ville Tevere*. Govorila sam svjedocima o tisuću konkretnih stvari, pokušavajući razjasniti laži i post-istine da kažem istinu, s

njezinim svjetlima i sjenama, i razjašnjavajući kontraste. Mnoge od ovih lažnih klišeja već smo prevladali, ali malo je ljudi koji nikada nemaju neprijatelje.

Mnogo smo govorili o kontrastima i paradoksima. Pa ipak, sveti Josemaría bio je čovjek koji je živio i propovijedao jedinstvo kao dokaz autentičnosti. Njegova priča nam govori o jednoj osobi, koherentnom ponašanju, učenju u skladu s njegovim životom. On je jedinstveni svetac za cijelu Crkvu kojemu je jedinstvo bila dominantna strast...

Jedinstvo i sloboda! Prije svega jedinstvo s Papom i s cijelom Crkvom. I jedinstvo među ljudima Djela, kao braća, bez posebnih naklonosti ili favoriziranja. Nema klubova, nema klanova.

Je li sveti Josemaría osoba samo za 20. stoljeće?

Sveti Josemaría je vječna Božja misao. Kao ti i ja.

Kako naše vrijeme brzo napreduje, nekima to može zvučati kao utemeljitelj ili monsinjor iz drugog doba...

Ne mislim tako. Nekim kršćanima uzor za nasljedovanje Isusa Krista može biti sveti Augustin ili sveti Ignacije. Za vojnika to mogu biti César Augusto, Napoleón ili Patton. Modeli su bezvremenski. Josemaría je bio seoski dječak koji je otkrio Božji poziv nakon što je vidio otiske u snijegu bosih stopala drugog čovjeka vjere. Svetost ima utjecaj na ljudske živote koji nadilazi svako vrijeme i svaku kalkulaciju.

Josemaría Escrivá je netko tko vas privuče svojom duhovnošću, koja je jednostavnija nego što se čini, iako ju nije lako razumjeti. Vrlo je prirodna. Ništa u Opusu Dei nije bizarno. Radi se o dobrom postavljanju stola,

skupljanju mrvica i pretvaranju te radnje u rečenicu. Svetost je velik i dobar ideal koji vrijedi.

Obraća li se i ovaj čovjek iz *Vile Tevere* mladima 21. stoljeća?

Zar mladi 21. stoljeća nemaju pravo biti sveci? Mladi ljudi 21. stoljeća bit će ljudi sutrašnjice, a djedovi i pradjedovi prekosutra. Oni također žele voljeti, oni također moraju biti primjer i oni također imaju božansku milost da idu u nebo putem koji ih čini najsretnijima.

Što je ova knjiga značila za vašu životnu priču?

Za mene je to bio udarac. Osjećala sam da je to sirova bronca i da je moram ponovno rastaliti. Ova knjiga mi je puno pomogla. Dok sam pisala, Bog je želio da se otvorim njegovim mislima. U nekim odlomcima i sama primjećujem Božji diktat. Kad je čitam impresionira me, jer je to moj

rukopis i moj stil; zato što su ta točka-
zarež i te riječi moje, ali postoji
latentna pozadina i neki načini zbog
kojih kažem da ih je On sastavio.

Álvaro Sánchez León

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/audio-
knjiga-covjek-ville-tevere-josemaria-
escriba-iza-zatvorenih-vrata/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/audio-knjiga-covjek-ville-tevere-josemaria-escriba-iza-zatvorenih-vrata/)
(10.08.2025.)